

Organisation for erhvervslivet

23. januar 2012

Erhvervsstyrelsen
Att.: Christina Skagen
Kampmannsgade 1
1780 København V

Høring angående udkast til forslag til lov om Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd

Erhvervsstyrelsen har den 21. december 2011 sendt ovennævnte forslag til høring.

Forslag om etablering af Mæglings- og klageinstitution

DI noterer, at forslaget i vid udstrækning følger de anbefalinger til etablering af en mæglings- og klagemekanisme, som Rådet for Samfundsansvar overrakte erhvervs- og vækstminister Ole Sohn den 12. oktober 2011. Forud for anbefalingerne lå et omfattende arbejde i Rådet for Samfundsansvar, og DI kvitterer for, at lovforslaget lægger sig tæt op af disse anbefalinger.

Institutionen og dennes sammensætning

DI ser med tilfredshed, at regeringen har valgt at foreslå nedsættelsen af en institution under ledelse af en formand. At formanden netop får titlen af formand og ikke ombudsmand, som tidligere foreslået, anser DI for positivt. Formandstitlen er fyldestgørende og langt mere præcis end titlen som ombudsmand, som de fleste danskere forbinder med helt andre emneområder.

Jf. § 1 stk. 5 vil Erhvervs- og Vækstministeren fastsætte de nærmere regler for udnævnelse af institutionens medlemmer. Det er i den sammenhæng af stor vigtighed for DI, at formanden for institutionen har en betydelig international erhvervserfaring.

Det foreslås i § 2 stk. 1, at Erhvervsstyrelsen skal sekretariatsbetjene mæglings- og klageinstitutionen. DI støtter denne placering af sekretariatet. Da klagerne må forventes at være meget forskelligartede forventer DI, at sekretariatet som udgangspunkt ikke selv vil kunne gennemføre egentlige undersøgelser af sagerne jf. §8 stk. 4. I tråd med anbefalingerne fra Rådet for Samfundsansvar anbefaler DI, at undersøgelserne primært foretages ved at trække på viden fra andre eksperter, hvortil dele af institutionens bevilling bør allokeres.

Hvad angår sammensætningen af institutionens øvrige medlemmer, indstiller DI ligeledes til, at anbefalingerne fra Rådet for Samfundsansvar følges, hvor LO, 92-gruppen og DI hver indstiller en repræsentant til institutionen.

Offentlighed

DI er positiv over for de foreslåede undtagelser fra offentlighedsloven, som fremgår af §6 stk. 3, §8 stk. 1 og 2 samt §10 stk. 2). Undtagelserne bidrager positivt til at værne om virksomheders omdømme i tilfælde af grundløse anklager. Samtidig giver de et stærkt incitament til at indgå i mæglingsprocessen.

DI noterer med tilfredshed opfordringen om, at parterne ikke fører sagen i offentligheden sideløbende med behandlingen i institutionen jf. kommentarer til §8 stk. 1. Denne opfordring bør eventuelt kunne følges op af konkrete sanktioner i tilfælde af, at en part ikke følger opfordringen. Parternes reelle vilje til løse en konflikt konstruktivt og i god tro bør således være helt fundamentale forudsætninger for at kunne få en sag taget op og behandlet i institutionen.

Tidsfrister

Det fremgår af §7 stk. 1, at klagefristen for indbringelse af en sag er 5 år. I ældre sager bør det ekspliciteres, at en krænkelse vil blive vurderet på et bedømmelsesgrundlag svarende til det pågældende år, som krænkelse har fundet sted. Dette vil i praksis have den betydning, at krænkelse foretaget inden 2011 af retssikkerhedsmæssige årsager, skal vurderes på baggrund af de tidligere OECD retningslinjer. DI formoder, at bemærkningen til § 1 stk. 1 om at institutionen kan håndtere uoverensstemmelser i henhold til ”de til enhver tid gældende OECD’s retningslinjer”, skal fortolkes i tråd med ovenstående.

Såfremt en klage fører til en egentlig undersøgelse, kan mæglings- og klageinstitutionen jf. §8 stk. 6 offentliggøre en udtalelse om sagen. Ifølge anbefalingerne fra Rådet for Samfundsansvar skal institutionen 1 år efter sagens afslutning, undersøge om en given henstilling er blevet fulgt. DI støtter stærkt op om denne anbefaling, idet det antages, at virksomheder herigennem kan få vurderet og anerkendt igangsatte initiativer. Opfølgningen bør resultere i endnu en udtalelse, som offentliggøres i umiddelbar sammenhæng med den oprindelige udtalelse. En sådan opfølgning giver virksomhederne en rimelig tid til at indføre forbedringer og vil samtidig bidrage til, at institutionens hjemmeside giver et retvisende billede af en virksomheds indsats.

Endvidere anbefaler DI, at det specificeres, hvor lang tid en udtalelse skal ligge offentlig tilgængelig på institutionens hjemmeside. Dette er ikke specificeret i lovforslaget og bør som udgangspunkt være afgrænset til en nærmere defineret årrække.

Sagsbehandling

Det fremgår af lovforslaget, at de nærmere regler for sagsbehandling jf. §11 stk. 1 vil blive fastlagt senere. DI henstiller til, at regeringen også her følger anbefalingerne

fra Rådet for Samfundsansvar, der detaljeret behandler due diligence begrebet og de forventninger, man med rimelighed kan have til virksomheders arbejde med at minimere risikoen for krænkelse i deres forretningsaktiviteter.

DI bemærker derudover med tilfredshed, at regeringen i de almindelige bemærkninger til lovforslaget 2.1.2.5 understreger, at institutionen ikke har til hensigt at "flytte ansvar fra leverandøren til virksomheden", hvilket er en central pointe i de bagvedliggende anbefalinger.

Institutionens oplysende arbejde

DI hæfter sig ved, at institutionen også skal "udføre aktiviteter, der understøtter danske virksomheders, myndigheders og organisationers indsats for at vise samfundsansvar" jf. de almindelige bemærkninger 1.1. I den forbindelse opfordrer DI institutionen til at prioritere en bred oplysningskampagne om OECDs retningslinjer. Behovet for oplysning vurderes at være stort blandt danske virksomheder, da de i dag primært anvender Global Compact som international referenceramme for deres CSR-arbejde. Oplysningsarbejdet om OECD retningslinjerne kan derfor med fordel tage udgangspunkt i Global Compacts principper og den nære kobling mellem de to initiativer.

DI noterer desuden, at institutionen skal sikre relevant vejledning, der uddyber og fortolker due diligence begrebet jf. de almindelige bemærkninger 2.1.2.5. En sådan vejledning bør prioriteres sammen med oplysningskampagnen, da der blandt virksomheder er et udtalt ønske om en afklaring af de forventninger institutionen måtte have til deres arbejde med at begrænse risikoen for krænkelse i praksis.

DI støtter gerne op om institutionens oplysende arbejde, hvor det måtte være relevant.

Forslag til ændring af årsregnskabslovens §99a

I relation til det fremsatte ændringsforslag i § 14 stk. 1 har DI tre overordnede bemærkninger:

1. Timing af ændringsforslaget

Som udgangspunkt mener DI, at den eksisterende lovgivning om rapportering af virksomheders samfundsansvar beskrevet i ÅRL §99a er dækkende, og evalueringerne af de to første års rapporteringer viser, at virksomhederne arbejder seriøst med leve op til lovkravet. Der er således opnået klare forbedringer i virksomhedernes CSR-rapportering fra 2009 til 2010, hvorfor DI anbefaler, at man lader lovkravet fortsætte i sin nuværende form i længere tid, så virksomhederne ikke allerede skal bruge ressourcer på at forholde sig til nye krav.

Det undrer DI, at forslaget om at revidere §99a kommer som et enkeltstående forslag uden kobling til øvrige pågående initiativer i EU såsom det omfattende arbejde, der pågår med revideringen af regnskabsdirektiverne. Et andet relevant tiltag at

koble revideringen til vil være det kommende CSR-udspil fra EU-Kommissionen, hvor en europæisk model for CSR-rapportering forventes foreslået.

2. Glidebane

§99a er bygget op omkring følg-eller-forklar princippet, der giver virksomhederne den fornødne frihed til selv at definere indholdet af deres forretningsdrevne CSR-arbejde. § 14 i høringsforslaget åbner imidlertid op for en delvis anden tilgang, da virksomheder nu skal adressere udvalgte emner i deres følg-eller-forklar rapportering.

DI frygter, at de to foreslåede emner er starten på en glidebane, hvor virksomhederne vil blive bedt om at forholde sig til et stigende antal pre-definerede emner i deres CSR-rapportering. En sådan udvikling er ikke ønskelig, da udgangspunktet for virksomheders CSR-arbejde også fremadrettet må være, at det skal være forretningsdrevet med fokus på værdiskabelse og ikke blot en administrativ rapporteringsøvelse.

Frygten for en påbegyndt glidebane forstærkes af, at EU-Kommissionen har annonceret, at den i 2012 vil præsentere et udspil til en europæisk rapporteringsmodel for virksomhedernes samfundsansvar. Det er meget sandsynligt, at et sådant forslag vil rumme nogle udvalgte emner, som da sandsynligvis vil skulle tilføjes §99a på sigt.

DI anbefaler derfor, at regeringen afventer det kommende EU-udspil på området, så en eventuel ændring af §99a tager højde for mulige synergier mellem §99a og EU-udspillet.

3. §99a og Global Compact

Ved indførelsen af §99a var det af stor vigtighed for DI, at rapporteringskravet fulgte internationale referencerammer og ikke fremstod som en særlig dansk model. Den væsentligste styrke ved §99a er for DI den tætte kobling mellem §99a og kravene til Global Compacts Communication On Progress (COP) rapport. Denne holdning deles af en stor gruppe af de omfattede virksomheder, hvoraf 16% i 2010 valgte at henvise til deres COP rapportering frem for at forfærdige en særskilt §99a rapportering.

Med de foreslåede emner kan der ikke længere sættes et direkte lighedstegn mellem COP'en og §99a rapportering. Når det gælder menneskerettigheder, kræves der en følg-eller-forklar rapportering fra begge sider, men dette er imidlertid ikke tilfældet, når det gælder det andet foreslåede emne, som er klima. Særskilt rapportering på klima er ikke påkrævet i COP'en. Mange danske virksomheder adresserer emnet som et led i deres miljømæssige rapportering, men det er ikke påkrævet. På den måde forsvinder det automatiske lighedstegn mellem en virksomheds COP og §99a rapportering, hvilket DI anser for meget uheldigt.

Med de foreslåede ændringer tages der dermed et skridt hen mod en særskilt dansk rapporteringsramme, hvilket DI ikke anser for hensigtsmæssigt for virksomheder, der opererer globalt og som følge heraf har størst værdi af globale referencerammer.

Klima og menneskerettigheder

Ses der isoleret på §14 i lovforslaget anser DI det for positivt, at regeringen fastholder følg-eller-forklar tilgangen til CSR-rapportering, da denne tilgang tillader en høj grad af fleksibilitet for den enkelte virksomhed. Samtidig anerkender DI, at såfremt regeringen ønsker at angive specifikke emner som del af §99a, er menneskerettigheder og klima nogle meget relevante og aktuelle forslag.

Når det gælder klima, rapporterer en stor del af de §99a omfattede virksomheder allerede på emnet i dag. Denne rapportering sker som led i det store arbejde, der foregår i virksomhederne for at adressere miljø- og klimaudfordringerne. I respekt for det arbejde, der allerede foretages, bør det tilsikres, at virksomhederne i deres rapportering kan henvise til allerede eksisterende rapporter/regnskaber. DI anser det derudover for positivt, at klimakompasset.dk jævnfør kommentarerne til forslaget også fremover ses som den samlede platform for virksomhedernes klimaarbejde og –rapportering.

Hvad angår forslaget om at inkludere menneskerettigheder i virksomhedernes CSR-rapportering, er dette i tråd med FN's retningslinjer på området samt Global Compacts tilgang til CSR. DI er derfor positiv over for, at der også her foreslås følg-eller-forklar tilgangen.

Som det er tilfældet med OECD's retningslinjer udestår der også et oplysnings- og vejledningsarbejde, når det gælder FN's retningslinjer på menneskerettighedsområdet. DI anbefaler derfor, at der sikres en høj grad af synergi mellem mæglings- og klageinstitutionens oplysende arbejde og eventuelt vejledende materiale angående rapporteringskravet om menneskerettigheder. Det kunne eksempelvis være i den udvikling og formidling af værktøjer og viden om CSR, som regeringen nævner i bemærkningerne til lovforslaget 2.2.3.

Endelig foreslås det i §13 stk. 2, at ændringen af §99a træder i kraft pr. 1. juni 2012 med virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2012 eller senere. DI finder det ikke hensigtsmæssigt, at ændringerne ikke er kendte ved regnskabsårets indgåelse og foreslår, at ikrafttrædelsestidspunktet genovervejes.

Venlig hilsen

Dorte Gram Nybroe